

NATUURONDERZOEK BERTRAND RUSSEL COLLEGE ONDERBOUW
TE KROMMENIE
Vleermuizen

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Gemeente Zaanstad
Contactpersoon: Mevr. L. Muis
Adres: Stadhuisplein 100
1506 MZ Zaandam
E-mail: l.muis@zaanstad.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: Ing. S. van Lieshout

Auteur: L.E. Kramer
Kwaliteitscontrole: ing. S. van Lieshout

Projectcode: ZAVL2302
Status: Concept
Datum: 19-9-2023

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten bij
brancheorganisatie Netwerk Groene Bureaus.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O.
Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de
Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee
toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Wettelijk kader	4
2	Onderzoeksmethodiek.....	5
2.1	Vleermuizen	5
2.1.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	5
2.1.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	5
2.1.3	Winterverblijfplaatsen	5
2.1.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	5
2.2	Overzicht inventarisaties.....	5
3	Resultaten	7
3.1	Vleermuizen	7
3.1.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	7
3.1.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	7
3.1.3	Winterverblijfplaatsen	7
3.1.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	7
3.2	Beschermde functies projectgebied	7
4	Conclusie en aanbevelingen	8
4.1	Conclusie	8
4.2	Aanbevelingen t.a.v. de Wet natuurbescherming.....	8
Bijlage 1: Kaart resultaten vleermuizen		9

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing te amoveren en een nieuw schoolgebouw er voor in de plaats te bouwen. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

In opdracht van Gemeente Zaanstad is een aanvullend onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door vleermuizen. Dit rapport bevat de resultaten van het onderzoek en aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

1.2 WETTELIJK KADER

Wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Er wordt onderscheid gemaakt in soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

Wanneer er door uitvoering van werkzaamheden sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wet natuurbescherming, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Er kan mogelijk zonder een ontheffing middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten en aan de voorwaarden in de gedragscode wordt voldaan.

Alle vleermuizen zijn op Europees niveau beschermd. De verbodsbepalingen voor Europees beschermde vleermuizen zijn opgenomen in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn) van de Wet natuurbescherming.

Europees beschermde soorten – Habitatrichtlijn (Artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 VLEERMUIZEN

Onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, migratieroutes, vliegroutes en foerageergebied. Per onderzochte functie is er onderzoek verricht conform het Vleermuisprotocol 2021¹. In verband met de omvang en het overzicht van het projectgebied, zijn deze rondes in een team van drie deskundigen op het gebied van vleermuizen uitgevoerd. Inventarisaties die aanvangen vanaf middernacht zijn uitgevoerd door één deskundige.

De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt standaard met de Pettersson D240X. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software. Aanvullend is gebruikt gemaakt van warmtebeeldcamera's van het type Pulsar Accolade LRFQ-38 en Axion XM30s.

In paragraaf 2.7 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden. De toegepaste methodiek wordt hier per functie nader toegelicht.

2.1.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 15 mei – 15 juli 2023 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit drie rondes, waarvan er één in de vroege ochtend vanaf circa twee uur voor zonsopkomst is uitgevoerd. De overige twee rondes zijn 's avonds vanaf zonsondergang uitgevoerd.

2.1.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

In de periode 15 augustus – 1 oktober 2022 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit twee rondes, waarvan er één vanaf middernacht is uitgevoerd. De overige ronde is vanaf zonsondergang uitgevoerd. De ronde vanaf middernacht is gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar de aanwezigheid van zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

2.1.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 1 augustus – 10 september 2022 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van zwermende dieren in het kader van massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Deze inventarisatie bestaat uit twee rondes van twee uur, die vanaf middernacht zijn uitgevoerd. Eén ronde is gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen van vleermuizen.

2.1.4 VLEGROUTES EN FOERAGEERGEBIEDEN

Het onderzoek naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen is simultaan met de overige vleermuisinventarisaties uitgevoerd en bestaat uit twee rondes. Eén ronde is in de kraamperiode van vleermuizen uitgevoerd. De overige ronde is in de paarperiode van vleermuizen uitgevoerd.

2.2 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van het onderzoek. De inventarisaties zijn uitgevoerd door S. Breur, ing. T. van Erp, L.E. Kramer, S.W.A. Osinga, A.M.J. Tijmens en A.M.G. Verrijt.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Hoofdgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
11-08-2022	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Massawinterverblijfplaatsen	Onbewolkt, 3 Bft, 17 °C
29-08-2022	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen Massawinterverblijfplaatsen	Zwaar bewolkt, 2 Bft, 13 °C

¹ Vleermuisvakbureau Netwerk Groene Bureaus (2020). *Vleermuisprotocol 2021*. Oktober 2020.

27-09-2022	19:29 – 22:29	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	Geheel bewolkt, 2 Bft, 10 °C
16-05-2023	21:29 – 23:29	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Half bewolkt, 3 Bft, 10 °C
17-05-2023	03:45 – 05:45	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Half bewolkt, 2 Bft, 10 °C
23-06-2023	22:05 – 00:05	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Half tot zwaar bewolkt, 2 Bft, 15 °C

3 RESULTATEN

3.1 VLEERMUIZEN

In het projectgebied en in de directe omgeving zijn gedurende het onderzoek de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, en de ruige dwergvleermuis. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht.

In bijlage 1 zijn de resultaten van het onderzoek naar vleermuizen op kaart weergegeven.

3.1.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

Er zijn geen zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen in het projectgebied vastgesteld.

Tijdens het onderzoek naar zomer- en kraamverblijfplaatsen zijn individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de rosse vleermuis waargenomen.

3.1.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

Er zijn geen paarverblijfplaatsen of baltsterritoria van vleermuizen in het projectgebied vastgesteld.

Tijdens het onderzoek naar paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen zijn individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis waargenomen.

3.1.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

Er zijn geen winterverblijfplaatsen van vleermuizen in het projectgebied vastgesteld. In het projectgebied is geen zwermactiviteit van vleermuizen waargenomen dat kan duiden op de aanwezigheid van een massawinterverblijfplaats.

3.1.4 Vliegroutes en foerageergebieden

In het projectgebied is geen vaste vliegroute van vleermuizen vastgesteld. Tijdens het onderzoek zijn er een aantal enkele passerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en de ruige dwergvleermuis waargenomen. Hierbij is geen binding met lijnvormige elementen in het projectgebied vastgesteld.

Het projectgebied wordt in beperkte mate door de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger gebruikt als foerageergebied. In de directe omgeving zijn soortgelijke of geschiktere foerageergelegenheden aanwezig. Door het beperkte gebruik en de aanwezigheid van voldoende alternatieven is het foerageergebied in het projectgebied niet van essentieel belang voor de staat van instandhouding van de lokale populaties vleermuizen.

3.2 BESCHERMDE FUNCTIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied bevat geen elementen welke worden benut door beschermde soorten.

4 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

4.1 CONCLUSIE

Er zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Daarnaast is er geen vliegroute in het projectgebied vastgesteld. In de omgeving van het projectgebied zijn voldoende alternatieven voor foerageergelegenheden aanwezig.

4.2 AANBEVELINGEN T.A.V. DE WET NATUURBESCHERMING

In het projectgebied zijn geen beschermde functies voor vleermuizen aanwezig. De aanvraag van een ontheffing inzake de Wet natuurbescherming wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

Bijlage 1: Kaart resultaten vleermuizen

